Acquired with the assiſtance of the

Sophia Augusta Brown

Fund

JOHN CARTER BROWN LIBRARY

15-204

¶Leoni inſuper quod ſequitur aſcribitur opuſculum
Jllud ergo(q꞉ cõducere videbatur)addidim⁹. Tu itaqꝫ
quicquid et illud eſt equi lector optime boniqꝫ cõſulito.

¶Leonis pape de conflictu vitiorum atqꝫ virtutum libellus incipit.

APoſtolica vox clamat per orbem: atqꝫ in pro=
cinctu fidei poſitis ne ſecuritate torpeant dicit.
Omnes qui pie volunt viuere ĩ chriſto ieſu: per ij. Thi.iij
ſecutionem patiuntur. Et ecce chriſtianitas in
ſuis p̄ncipibus iam religioſa/ iamqꝫ fidelis eſt.
Deſunt pie viuẽtib⁹ in chriſto ieſu vincula/ver=
bera/flagella/carceres/eculei/cruces/ ⁊ ſi q̃ ſũt
diuerſoꝝ genera tormẽtoꝝ. Quõ ergo verũ erit
d ꝑ apoſtolũ ſonuit/vt oẽs pie viuẽtes ꝑſecutionẽ patiunt꞉? An
orte nemo pacis tp̄e vult pie viuere ĩ xp̄o ieſu:⁊ ideo deſunt iſta?
uis hoc vel deſipiens dixerit? Jn hac ergo apoſtoli ſententia
ō ſpecialis quorũdam:ſed generalis omniũ perſecutio debet in=
lligi. Et quidem ſunt multi intra ſinum matris eccleſie conſtitu
/qui pie viuẽtes in chriſto/cõtumelijs aſſumuntur/opprobrijs/
iurijs/deriſionibus laceſcũtur. Jſta nec illa generalis perſecu=
o quã apoſtolus omnes pie viuentes pati deſcripſerat: cum ſint
uidam religioſi/quibus nemo prauoꝝ audeat in faciem deroga Intentio
:. ¶Alia vero intelligenda eſt que immanior et magis noxia ẽ/ auctoris
iam non materialis intorquet ſeueritas:ſed viciorum gignit ad circa ꝟtu=
rſitas. Dum eñ contra humilitatem ſuperbia/contra dei timo= tum ac vi=
m inanis gloria/cõtra verã religionẽ ſimulatio/cõtra ſubiectio ciorum pu
m oppugnat contemptus/contra fraternam congratulationeꝫ gnam.
uidia/contra dilectionem odium/contra libertatem iuſte corre
ionis detractio/contra patientiam ira/ contra manſuetudinem
oteruia/contra ſatiſfactionẽ tumor/contra ſpirituale gaudium
ularis vita/contra virtutis exercitium torpor vel ignauia/con
a firmam ſtabilitatẽ diſſoluta vagatio/contra ſpei fiduciã deſpe
tio/contra mundi contemptũ cupiditas/contra miſericordiaꝫ
duratio/contra innocentiam fraus ⁊ furtum/ cõtra veritatem
lacia et mendacium/ cõtra ciborum parcimoniam ventris in=
uies/contra moderatum merorem inepta leticia/cõtra diſcre=
n taciturnitatem multiloquium/contra carnis integritatẽ im=
ndicia atqꝫ luxuria/contra cordis mundiciam ſpiritualis for=
:atio/contra amorem patrie celeſtis appetitus ſeculi preſentis
ponens ſemet immergit:quid aliud q̃ꝫ crudelis pie viuentium
rſecutio aduerſus conglobatas ꝟtutum acies deſeuit? O q̃ꝫ du=

rus/o ꝗ amarus eſt ſuperbie congreſſus:ꝗ angelos de celo pr
cit/homines de paradiſo eliminauit/cuius exercitus atq; arm
conflictus vitia ſunt:que breuiter comprehenſa tetigimus. S
videam⁹ quemadmodū caſtra celi ⁊ inferni dimicent: arma ch
ſti et diaboli conſilia decertent.

¶ Superbia namq; dicit.

CErte multis immo etiam pene omnibus melior es v
bo/ſcientia/diuitijs/honoribus:et cunctis que vel c
nalibus/vel ſpiritualibus ſuppetunt chariſmatib⁹.
ctos ergo deſpice:cunctis temetipſum ſuperiorem attende.

¶ Sed humilitas vera reſpondet.

Gen. iij. MEmento quia puluis et cinis es: quia putredo et v
mis es:quiq; ſi aliquid es:niſi tanto te humilies q
Dānatur ſuperbia. magnus es/perdis omnino qđ es. Nunquid altior
ꝗ primus angelus? Nunquid ſplendidior in terra:ꝗ lucifer in
Eſa. xiiij. lo? Q; ſi ille de tanta ſublimitate per ſuperbiam cecidit:tu ad
tam celſitudinē ſuperbiens de imis conſcendes:qui illa ꝗdiu
Sapic. ix. viuis cōditiōe teneris/qua per quēdam ſapientē dicitur. Corp
qđ corrumpitur aggrauat animam:et deprimit terrena inhabi
Cōfundit ſuperbia. tio ſenſum multa cogitantem? Q; denſiſſimis putam⁹ in terra
perbie tenebris lutum inuolui:ſi potuit ī celo ſtella que mane c
batur lucis ſue globos amittere? Audi ergo potius lucem veri
Joh. viij. tis dicentem. Qui ſequitur me non ambulat in tenebris:ſed ha
bit lumen vite. Jn quo autem eſſet ſequenda/alibi permonuit
Mat. xi. cens. Diſcite a me quia mitis ſum et humilis corde: et īuenietis
quiem animabus veſtris. Audi tumor ſuperbie: audi dicentē
Luc. xiiij et. xviij. huc humilitatis magiſtrum. Omnis qui ſe exaltat humiliabit
et qui ſe humiliat exaltabitur. Et illud. Super quē requieſcit
Eſa. lxvi. ritus meus:niſi ſuper humilem et quietum/et trementē ſermon
Phil. ij. meos? Audi quid etiam de illo ait apoſtolus:qui te ad hec ſec
da inuitat. Ait enim. Qui cum in forma dei eſſet non rapinam
bitratus eſt eſſe ſe equalem deo:ſed ſemetipſum exinaniuit for
ſerui accipiens. Jn ſimilitudinē hominum factus et habitu inu
tus vt homo:humiliauit ſemetipſum factus obediēs vſq; ad m
Sentētia. tem/mortem autem crucis. Si igitur tāta humilitate ſe depri
diuina maieſtas:ſuperbire in aliquo nō debet hūana infirmita

¶ Jnanis gloria dicit.

AGe bonum quod vales: oſtende cunctis bonum qu
agis/vt bonus a cunctis dicaris:vt ſanctus et vene
bilis ab omnibus prediceris:vt dei elect⁹ noſceris
nemo te contemnat: nemo te deſpiciat: ſed vniuerſi debitum t
honorem perſoluant.

¶ Sed domini timor reſpondet.

RPJCB

SI boni aliquid agis: non pro tranſitorijs : ſed pro eter=
nis honoribus age. Occulta quod agis inq̃tum vales. Qua intẽ=
Quod ſi ex tota non vales/ſit in animo occultandi volũ tiõe bonũ
s/et non erit de oſtentatiõe vlla temeritas:nec criminis erit ali ſit faciẽdũ
ando manifeſtare/quod ſemper vis celatũ habere. Sic deniq̃ et quõ.
as redemptoris ſentẽtias ſibi quaſi cõtrarias videberis adim
eſſe:quibus dicitur. Faciente te elemoſinam:neſciat ſiniſtra tua Mat.vj.
id faciat dextera tua:ſed ſit elemoſina tua in abſcondito : et pa= Mat.v.et
tuus qui videt in abſcondito reddet tibi. Et videant opera ve luce.xj.
a bona:et glorificent patrem veſtrum qui ĩ celis eſt. Caue pror= Matthei
s ne in te illa ſententia conueniat qua hypocritis dicitur. Om= xxiij.
a opera ſua faciunt:vt beatificentur ab hominibus. Amen dico Inanis
bis:receperũt mercedẽ ſuam. Attende tibi in cunctis que agis gloria cõ=
elatione pulſatus cum ijs qui de miraculorũ ſignis gloriaban= funditur.
audias. Videbam ſathanam ſicut fulgur de celo cadentem. Luce.x.

¶ Simulatio vere religionis dicit.

QUia nihil boni in abſcondito facis:ne a cunctis cogni
tus deteſteris/finge te foris eſſe qđ intus nõ appetis.

¶ Sed religio vera reſpondet.

IMmo magis ſatage eſſe qđ non es. Nã oſtendere hoib⁹ Cõtra hy=
qđ non es/quid aliud q̃ dãnatio eſt? Memor eſto itaq̃ pocritas.
qđ dicitur. Ve vobis ſcribe et phariſei:hypocrite q̇ mun Matthei
is quod deforis eſt calicis et parapſidis:intus aũt pleni eſtis xxiij.
ina ꝛ immũdicia. Phariſee cece munda prius qđ intus eſt ca
s et paraſipdis:vt fiat et id quod de foris eſt mũdum. Itemq̃
d quod inculcãdo repetitur. Ve vobis ſcribe et phariſei: quia Vbi.ſ.
iles eſtis ſepulchris dealbatis que a foris apparẽt hoibus ſpe=
ſa: intus vero plena ſunt oſſibus mortuorum et omni ſpurcitia.
c ꝛ vos a foris quidem patetis hominibus iuſti: intus aũt ple=
eſtis hypocriſi et iniquitate. Necnon et illud qđ de talibus ſcri
m legitur. Veniunt ad vos in veſtimentis ouium: intrinſecus Mat.vij.
em ſunt lupi rapaces.

¶ Inobedientia dicit.

QUis tu / vt peioribus obtemperes : deterioribus famu
latum exhibeas? Te magis q̃ illos decuerat impera=
re:qui tibi non poſſunt ingenio. vel induſtria coequari
temperare igitur magis domini imperio:et nõ tibi ſit cura de
quo.

¶ Sed beata ſubiectio reſpondet.

SI dñi obtẽperandũ eſt imperio:humano ſubdi neceſſe ẽ
magiſterio. Ipſe enim dicit. Qui vos audit me audit:et Luce.x.
q̇ vos ſpnit me ſpernit. ¶ Ita inq̇s oportet:ſed ſi talis q̇ Cõtra in=
erat eſſet/p quẽ de⁹ imperet. Sed apl's cõtra. Nõ eſt ptãs niſi obediẽtes
o. Que aũt ſũt:a deo ſunt ordiata. Itaq̃ q̇ reſiſtit ptãti:dei or Ro.xiij.

dinatiōi resistit. Quales eni eē debeāt hij q̄ iperāt nō est a subd
Luc.xxij. discutiēdū. Et qd ē pmis ecclie pastorib⁹ dn̄s dicit. Scitis q
ges gētiū dn̄antur eoꝝ: et qui ptātē exercēt inter eos/bn̄fici v
Marc x. tur. Uos aūt nō sic. Sed qui vult maior esse in vobis: erit oim
Mat.xx. uus. Sicut fili⁹ hois nō venit ministrari sed ministrare. Sed
quod nō oēs tales futuros esse preuidit/subiectoꝝ oim psonae
Ma.xxiij discipulis assumens pmonuit dicens. Sup cathedrā moysi se
runt scribe et pharisei. Que dicunt vobis facite: que aūt faciūt
lite facere. Imponūt eni in humeros hoim onera grauia et ip
tabilia: digito autem suo nolunt ea mouere. ¶ Inuidia di

IN quo illo vel illo minor es? Cur ergo equalis eis ve
perior non es? Quanta vales que ipsi non valent? N
ergo tibi aut supiores esse aut etiā equales esse deben

¶ Sed cōgratulatio fratrum respondet.

SI ceteros virtutib⁹ antecellis: tutius i loco infimo q
sūmo temetipsū pseruas. Semp eni de alto peior fit
Cōtra in- na. Quod si tibi vt asseris qdā supiores aut equales
uidos. quid te ledit/quid te nocet? Caue prorsus ne dum locū celsitu
Sapiē.ij. nis inuides/illū imiteri de quo scriptū est. Inuidia diaboli m
intrauit in orbem terraꝝ. Imitātur aūt illū qui ex pte eius sun

¶ Odium dicit.

ABsit vt illum diligas quē in omnib⁹ cōtrarium hab
qui tibi derogat: qui tibi insultat. q̄ te iniurijs exa
rat/qui tibi pctā tua improperat: qui te dictis/ope
atq honorib⁹ semp pire festinat. Nisi ei tibi inuideret: nequa
se tibi ita preferret. ¶ Sed vera caritas rn̄det.

NUnquid quod hec que narras odio habēda sunt in
minc/ppterea non est amāda dei imago in homie: s
Quō sit di xp̄s/qui in cruce positus inimicos suos dilexit ante
ligendus cis tormentū āmonuit dicēs. Diligite inimicos vestros. bn̄fa
pximus. hijs qui oderunt vos. et orate p persequentibus τ calūniantib
Luc.vj. vos. vt sitis filij patris vestri q̄ in celis est? Et sicut per salom
Rācor et et apostolū dicit. Si esurierit inimic⁹ tuus ciba illū si sitit pot
odiū cōfū da illi: hoc eni faciens carbones ignis congeres sup caput ei
ditur. Cui sententie idē apl's ex pprio subiūgit dicens. Noli vinci a
Roma xij lo: sed vince in bono malū. Quo ɔtra de hijs qui fratres odisse
Prouer. scuntur p iohannē dicit. Qui odit fratrē suū homicida est. Et
xxv. qd omnis homicida nō habet in semeipso vitā eternā manente
Roma.xij Et rursū Qui odit fratrē suū i tenebris ambulat/τ in tenebris
j. Johā.iij vsq adhuc: et nescit quo eat. qr tenebre cecauerūt ocl'os ei⁹. ¶
j. Johā.ij. inquis. Sufficit mihi q amantes me diligo. Sed domin⁹ con
Matth.v Si enim diligitis eos qui vos diligūt quam mercedē habebit
τ Luc.vj. Nonne et publicani hoc faciunt? Quid tu quoq ad hoc obijc
vales? Certe qui odit fratrem suum manet in morte. Et qui d

ſt in deo manet:et deus in eo. Omnem ergo amaritudinez fellis j. Joh.iij.
rome:et quoq̃ pacto valueris/charitatis dulcedinẽ ſume. Nihil ⁊.iiij.
nim ſuauius illa:nihil eſt beatius. Deus (inquit ioannes) chari= j. Joh.iiij
s eſt. Et egregius pꝛedicatoꝛ. Charitas dei diffuſa eſt in coꝛdi= Rom.v.
is noſtris/per ſpiritũ ſanctũ qui datus eſt nobis. Unde nec im=
erito delictoꝛum facinoꝛa tegere dicitur ſicut ſcriptum eſt. Uni j. Pe.iiij.
erſa delicta operit charitas.

¶ Detractio dicit.

QUis poteſt ſuſtinere/quis ſilentio tegere:q̃nta ille vel il
le praua cõmittit/niſi qui foꝛte conſentit?

¶ Sed libertas iuſte coꝛrectiõis reſpõdet.

NEc tacenda ſunt mala pꝛoximi(nec cõſentiẽda: ſed cha Quõ ſit pꝛ=
ritate fraterna in faciem pꝛoximus redarguendus eſt/ ximus ar=
non autem occulte detrahendus. Qꝫ ſi obijcitur idcir= guendus.
fratrem coꝛam oculis increpare nolle/ ne exaſperatus/nõ coꝛ=
tione pꝛoficiat:ſed magis ex coꝛrectione ſcandalum ſumat/oc=
rrit diuina ſcriptura:et verſauice hoc magis ſcandalum denun Pſ. xlix.
t dicens. Sedens aduerſus fratrem tuũ detrahebas. † ⁊ aduer † Alẽs.loq̃
n filiũ matris tue ponebas ſcandalũ. Magis enĩ ſcandalum ſu= baris
t/q̃ ſibi detrahentẽ intelligit:q̃ꝫ qui coꝛripiẽtẽ ſuſtinet. Et quia Cõtra de=
nũq̃ꝫ errata deliquentiũ ad tẽpus tegenda ſunt vt aptioꝛi tẽpo tractoꝛes.
coꝛrigant: ꝓpterea ſubiungitur. Hec feciſti et tacui. Ne autẽ ex Jbidem.
c diſcreto ſilẽtio detractoꝛes ſibi applauderent/ q̃ dum ſemper
culte derogare malunt/nũq̃ꝫ in apertam increpationẽ ꝓſiliũt:
huc ſubinfert. Exiſtimaſti inique/q̃ ero tui ſimilis. Ac ſi dice= Ubi.ſ.
ur. Jniquũ ẽ cogitare vt inde detractoꝛ ſimilis appareã:vnde
tempus reticens locum apte coꝛrectiõis expecto. Unde ⁊ pꝛo
us ſubdit. Arguã te et ſtatuã contra faciẽ tuã veluti diceretur. Jbidem.
in occulto vt tua cõſuetudo eſt/ſed in apto(vt mea ẽ ſolitudo)
ũ tẽpus coꝛripiẽdi expectãs pctõrẽ arguã et ei⁹ delicta cõtra
ẽ illius ſtatuã. At iniq̃s. Nõ odio ſed amoꝛe quẽ ita in abſcõdit̃
dicãs repꝛehẽdo. Et ego. Jmmo magis hinc odis et nõ dili= Attende.
:vnde detrahis et nõ coꝛripis. Qꝫ ſit aut deteſtãda detractio
mi pleriſq̃ꝫ in locis eloq̃a diuina teſtant. Unde illud. Detra= Pſ.c.
tẽ aduerſus pꝛoximũ ſuũ occulte:hunc perſequebar. Et illud.
i detrahit fratri:detrahit et legi. Jlludq̃ꝫ. Qui detrahit fratri. Jaco.iiij.
dicabit. Nec nõ et illud apoſtoli pauli. Uidete ne dum inuicẽ Gal.v.
edetis:ab inuicem conſumamini.

¶ Jra dicit.

QUe erga te agunt eq̃nimiter ferri non poſſunt: hec ĩmo
patiẽter tolerare/pctm̃ ẽ. Que etſi nõ eis cũ magna ex=
aſperatiõe reſiſtit: ꝯ te deinceps ſine mẽſura cumulãt.

¶ Patientia reſpondet.

SJ paſſio redẽptoꝛis ad mentẽ reducit:nihil tam durũ
quod nõ equo aio tolleret. Xp̃s enĩ(vt ait petrus)paſſ⁹ j. Pe.ij.

eſt ꝑ nobis/relinquēs vobis exēplū: vt ſeq̄mini veſtigia ei⁹.
Matth.x. em dixit. Si patrēfamilias beelzebub vocauerūt: q̄to magis
Cōtra ira mcſticos ei⁹? Si me pſecuti ſūt: ⁊ vos pſequent. ¶ Sed q̄ta
cundos. in cōparatiōe paſſionū illi⁹/q̄ patimur? Ille em̄ opprobria/ir
nes/ɔtumelias/alapas/ſputa/flagella/ſpineā/coronā/crucē
ſtinuit: ⁊ nos miſeri ad noſtrā cōfuſionem vno ſmone fatigam
ij.Thi.ij. vno vbo deijcimur? Et q̄d agim⁹ de eo qđ dicit: ſi nō cōpati
nec cōregnabim⁹? Quapropter retūdēdi ſūt ire ſtimuli: ⁊ ei⁹
Matth.v. tuēda dānatio. Siquidē q̄ iraſcit fratri ſuo reus erit iudicio.
aūt dixerit fratri ſuo racha: reus erit ɔcilio. Qui aūt dixerit f
reus erit gehēne ignis. Ubi aūt remediū inuenit: patet ex e
Ibidem. ſubdit. Si offers mun⁹ tuū ad altare: ⁊ ibi recordat⁹ fueris q
ter tuus habet aliq̄d aduerſū te: relinque ibi mun⁹ tuū ante al
⁊ vade recōciliari prius fratri tuo: ⁊ tūc veniēs offeres mun⁹
Ac ſi diceret. Nec ī corde tacitā precē effūdas: niſi prius off
Mun⁹ no ꝓximū ſatiſfaciēdo ad lenitatis māſuetudinē ꝑducas. Mun
ſtrum orō noſtrū eſt oratio nr̄a. Altare vo noſtrū eſt cor. Ille aūt q̄ hoc
noſtra eſt. re (quotiēs inter duos ira fuerit excitata) ſtuduerit: ꝑmiſſā d
tionē neq̄q̄ incurrit. Sed ſūt multi q̄ petēti ſibi veniā: delict
Mat.vj. remittūt. Cōtra q̄s illa dn̄i ſentētia venit: q̄ dicit. Si nō remi
tis hoib⁹ pctā eoꝝ: nec pr̄ veſter celeſtis remittet vobis pct
ſtra. ¶ Plura ſunt (inq̄s) q̄ cōmittit: et me ſepius offēdit. Ac
Matthei nō ego: ſed dn̄s rn̄det. Nā cū petrus ad eū diceret: q̄tiēs pec
xviij. rit ī me frater me⁹/dimittā illi vſq̄ ſepties: ille ad eū. Nō dic
Attēde. (inq̄t) vſq̄ ſepties: ſ; vſq̄ ſeptuagies ſepties. Q̄ multi aūt ſū
as iiurias tarde relaxant: dei vo citi⁹ indulgēt ſitq̄ nōnūq̄
caſiōe dn̄i iiurias vindicādi ſuas vindicēt irati. Quid q̄q̄
lis dicēdū ē/q̄ furore cecitatꝫ vſq̄ ad vba ꝓruūt maledictiōi
j.Cor.vj. hoc qđ apl's ait. Neq̄ maledici regnū dei poſſidebūt? Qđ ia
Iaco.iij. exaggerādo deteſtās ait. Linguā null⁹ hoim pōt domare.
tū malū: plena veneno mortifero. In ipa bn̄dicim⁹ dn̄m ⁊ pa
ipa maledicim⁹ hoies q̄ ad ſimilitudinē dei facti ſūt. Ex ipſ
ꝓcedit bn̄dictio ⁊ maledictio. Non oportet frēs mei hec ita
Nūq̄d fons de eodē foramie emanat dulcē ⁊ amarā aquā? ha
Prouerb causa alibi etiam dicit. Mors ⁊ vita ī manib⁹ lingue.
xviij. ¶ Proteruia dicit.

NUnq̄d ſtultꝫ/nūq̄d inſenſatꝫ / ac brutꝫ aīalib⁹ lenia
⁊ nō magis aſprima (vt talib⁹ decet dū delinquūt)
cienda ſunt. ¶ Sed manſuetudo reſpondet.

Contra ꝓ NOn tua in his pſuaſio/ſed apl'i ſequēda eſt p̄ceptio:
teruos. hac ſentētia dilectū diſcipl'm ammonet dicēs. Sen
j.Thi.v. nō increpaueris: ſed obſecra vt patrem: iuuenes vt
ij.Thi.ij. tres: anus vt matres: iuuēculas vt ſorores: in oī caſtitate. Et
ſuꝫ. Seruū inq̄t dn̄i nō oportet litigare: ſed māſuetū eē ad oēs

torē patientē: cū modeſtia corripiētē eos q̄ reſiſtūt. Ruſūq̄ꝫ. Ar ij. thi. iiij.
gue obſecra/icrepa/i oī patiētia ꝛ doctrīa. Qđ videlicet malū p=
ſeruiē/deteri⁹ adhuc ſubditos q̄ꝫ p̄latos nocet. Sepi⁹ eīm cōtigit
t leniter ac cū charitatꝭ dulcedine p̄latā correctionē ſpnāt: ꝛ cō
ra hūilitatis v̄ba/deſpectiōis emittant iacula. Unde ſcriptū eſt.
Qui arguit deriſorē ipſe ſibi facit iniuriā. Quo cōtra de illo qui p̄ Puerb. ix.
increpationē p̄ficit/dicit. Argue ſapientē ꝛ amabit te. Ibidem.

¶ Tumor dicit.

T Eſtē habes deū in celis: non tibi ſit cure q̄d de te ſuſpi
centꝛ hoīes ī terris. ¶ Sed hūilis ſatiſfactio r̄ndet.

N On ē dāda detrahēdi occaſio: nō ſuſurrādi ſuſpicio: ſed Cōtra ar=
ſi adſunt q̄ corrigantꝛ: manifeſtāda: aut certe ſi deſūt/hu rogantes.
mili p̄teſtatiōe negāda: q2 et ap̄ls monet nullā occaſio
ē dare diabolo/maledicti gr̄a. Qđ etiā ī illis deteſtat⁹ eſt q̄ xp̄ia
ā fidē cenſentes in idolis ad cōmedendū recūbebāt: ꝛ quāq̄ꝫ ipſ
olū p̄ nihilo ducētes īmolata q̄ſi innoxios cibos ſumerēt: infir
as tamen fratū cōſciētias p̄ hoc factū ad nefandos idoloꝝ rit⁹
ahebant. ¶ Triſticia dicit.

Q Uid habes vnde gaudeas: cū tanta mala de proximis
portas: Perpēde cū quo merore oēs intuēdi ſint: q̄ in
tāto contra te amaritudinis felle verſantur.

¶ Sed ſpirituale gaudium reſpondet.

S Eminā eē triſticiā noui: imo duas eē triſticias noui. Unā. ſ. Duplex
alutē: alterā v̄o q̄ p̄niciē opatꝛ. Unā q̄ ad p̄niāꝫ trahit. Alterā q̄ triſticia.
l deſpationē p̄ducit. Tu q̄dē vna ex illis eſſe cognoſceris: ſed oī=
que mortē operaris. Nō eſt igiꝛ in his ꝯtriſtādū q̄ ſuades: ſed
tra magis gaudendū in ijs q̄ necdū intelligis/ q2 et dator gau=
j perhēnis dixit. Cū p̄ſecuti vos fuerint hoīes et dixerit omne Mat. v.
alū aduerſum vos mētiētes p̄pter nomē meū: gaudete ꝛ exulta
ī illa die: ecce eīm merces v̄ra multa eſt in celo. Memēto q2 nr̄e
ligionis ap̄li ibāt gaudētes a cōſpectu cōcilij: qm̄ digni habiti
ut p̄ noīe ieſu cōtumeliā pati. Nullus ḡ meroris locus eē debet: Actuū. v.
i tanta leticia ſuccedit. ¶ Torpor vel ignauia dicit.

S I lectioni ꝯtinuato ſtudio īſiſtis: ocl'oꝝ caliginē īcurrꝭ.
Si īdeſinēter lachrimas fundis: ip̄os etiā ocl'os amittꝭ
Si p̄telatis vigilijs pſalmorū cenſū p̄ſoluis: inſaniā ca
is acquiris. Si q̄tidiano labore te conficis: ad opus ſp̄uale q̄ñ
gis: ¶ Sed virtutis exercitium reſpōdet.

Q Uid tibi ad hec p̄ferēda tā lōga tēpoꝝ p̄ponis ſpacia: Taxantꝛ
Nūq̄d ſcis ſi craſtina die viuas: imo etiā ſi vel vnā ho= hij q̄ lōgi=
rā ī hac vita facias: An forte mēte excidit q̄đ ſaluator ī orē ſibi p=
āgelio d̄t: Uigilate q2 neſcitꝭ diē neq̄ꝫ horā. Quapropꝛ diſcute ponūt vi=
pis tertiā: ſpq̄ꝫ memēto q2 regnū celoꝝ nō tepidi: nō molles: ñ tam.
ides: ſꝫ violēti viq̄ꝫ faciētes diripiūt. ¶ Diſſoluta vagatio d̄t. Mat. xxv
Matth. xi

SI deū eſſe credis vbiqꝫ/cur vnū ſingulariter locū ꝙ ta
ta ꝑpetrant cuſtodis:⁊ nō poti⁹ ad alia trāſis?

❡ Sed ſtabilitas firma reſpōdet

SI ita eſt vt aſſeris:ꝙ vbiqꝫ deū eſſe fateris/ergo nec iſte
Cōtra mē cus deſerend⁹ eſt'quē fugere appetis:qꝛ ⁊ in ipſo de⁹ e
tis vaga- At inq̄s. Meliorē inq̄ro:meliorē īuenio. Sed ego reſp
tionem. deo. Nunq̄d meliorē:aut etiā talē inuenis qualē diabolū ⁊ hoīe
ꝑdidiſſe cognoſcis? Memor eſto itaqꝫ qꝛ prim⁹ angel⁹ de celo co
Eſa.14. ruit:⁊ ꝓm⁹ hō de paradiſo expulſ⁹ eſt:⁊ ad erūnā hui⁹ ſcl'i ꝑuenit. A
Gene.iij. tende qꝛ loth exercitio maloꝝ ꝓbat⁹/inter ſodomitas ſctūs fuit
Gene.xix. monte ſecuritate torpens debriat⁹:cū filiab⁹ peccauit. ❡ Quōvi
licet vagatiōis ſtudiū adhuc alterā ſpeciē reddit:dū q̄ſdā ⁊ i vn
loco ꝑſeuerātes a ſpiritualib⁹ retrahēs/vel terrenis negocijs ip
care. vel reb⁹ viliſſimis ſatagit occupare:cōtra apl'i dicta agens
ij.Timo.2 ait. Nemo militās deo:īplicat ſe negocijs ſecularib⁹ vt ei place
ij.Theſ.v. cui ſe ꝓbauit. Et rurſū. Sine intermiſſione orate. in omnibus g
tias agite. ❡ Deſperatio dicit.

QUe ⁊ q̄ꝫta ꝯmiſiſti. q̄ꝫ grauia crimina/q̄ꝫ inumeroſa d
cta:⁊ pene ī meli⁹ nec dū vitā mutaſti. nec dū ꝯuerſat
nem vtiliter correxiſti? Ecce enī vt cernis:mala ſemꝑ ꝯſuetudi
obligat⁹ teneris. Conaris exurgere:ſꝫ pctōꝝ onerib⁹ ꝑgrauat⁹
laberis. ❡ Quid ergo agendū eſt qn̄ de p̄teritis certa dānatio
minet:de p̄ntib⁹ nulla emēdatio ſuccurrit. niſi vt nō amittant
tēporalium voluptates dū conſequi nequeūt futuri ſeculi oblec
Dauid. tiones. ❡ Sed ſpei fiducia reſpondet.
ij.Re.xj. SI de criminib⁹ ⁊ delictis agit: ecce dauid adulterio ſi
Cōtra de- et homicidio reus de inferni faucib⁹ dn̄i mia deſcribi
ſperationē liberat⁹. Ecce manaſſes oīm pctōꝝ nefandiſſim⁹/ impuriſſim⁹
4.Reg.21 ſordidiſſim⁹/illecebroſiſſim⁹ quoqꝫ ⁊ ſceleratiſſim⁹ ꝑ penitentiā
Manaſſeſ morte ad vitā redijt. Ecce maria Magdalene ī numeris forni
Luce.vij. tionū ſordib⁹ inq̄nata ad fontē pietatis anxia currens/dn̄iqꝫ v
Magda. gia lacrimis rigās/capillis detergēs/deoſculanſqꝫ ⁊ lambēs/
Petrus. guētoqꝫ pungens ablui meruit. Ecce petr⁹ negationis ſue vin
Mat.xxvj lis aſtrict⁹ amariſſimis lachrimis īfidelitatis nodos reſoluit.
Luc.xxiij ce ſeditioni ⁊ effuſioni fratrū ſanguinis latro obnoxius/vni⁹ h
Latro bo momēto:vnaqꝫ cōfeſſionis voce/de cruce ad paradiſū tranſit.
nus q̄ ſcōꝫ ce ſaulus eccl'iam ꝑſequēs multos ꝓ noīe xp̄i ꝑimēs/et (vt it
q̄ſō diſmaſ xerim)martyꝝ cruore totū ſe inficiens:apl's fact⁹ in vas electi
dicebatur. eſt mutat⁹. ❡ Ubi ergo tot tātaqꝫ ꝓcedūt exēpla nō dent loc
Actu.ix. deſperationi mala colloquia. cū etiā ſcriptū ſit. In q̄cūqꝫ die p
Saulus q̄ cator ꝯuerſus igemuerit ſaluus erit. Et rurſū. Nolo mortē im
et paul⁹ dr̄ dicit dn̄s. ❡ De ꝯuerſatione vo in meli⁹ nequaq̄ꝫ mutata/qd a
Eze.xviij reſpōdeā:niſi vt qd̄ heri q̄ſqꝫ nō egit/agat hodie dū adhuc viu
Ezech.33. licet? Nec differat de die in diē:ſempqꝫ ꝓ virib⁹ deſuꝑ accepti

e ꝯſuetudini reſiſtẽs dicat mane ⁊ veſpe/nũc cepi: hec eſt ĩmuta- Pſ.76.
tio dextere excelſi. ¶ Cupiditas dicit.
Certe ſine culpa eſt qđ quedã habenda ꝯcupiſcis/qꝛ non
multiplicari appetis:ſʒ egere ꝑtimeſcis. ⁊ qđ male alius
tinet. ipſe meliꝰ expendis. ¶ Sed mũdi ꝯtẽptus reſpõdet.
Iſta nec apđ ſeculares hoĩes ſine ꝑiculo vel offenſione ꝑ Cõtra aua
curantur: qꝛ q̃to quiſqꝫ amplius hr̃e cepit tanto ampliꝰ ha ros.
bere ꝯcupiſcit. fitqꝫ vt modũ in cõcupiſcẽdo non habeat: Appetitꝰ
ĩnumeris huiꝰ ſeculi curis deſeruire feſtinat. Ut enim ſcriptura habẽdi in
cit. Auarus pecunijs nõ implet̃. Que nimirũ q̃ ſit deteſtanda: ſatiabilis.
ulꝰ ĩdicat dicẽs. Et auaricia q̃ eſt idolorũ ſuitꝰ. Quã ſit noxia Eccle.v.
ẽ exponẽs ait. Qui volũt diuites fieri: incidũt in tẽptationem ⁊ Ephe.v.
laqueũ dyaboli: ⁊ deſideria multa: ⁊ nociua: q̃ mergũt hoĩes in j.Timo.6
teritũ ⁊ ꝑditionẽ. Quã ſit deteſtanda q̃dã ſapiẽs denũciat cũ di
. Auaro nihil eſt ſceleſtius. Quã ſit noxia iacobꝰ aperit dicens. Eccle.x.
gite nũc diuites: plorate vlulantes in miſerijs q̃ aduenerũt vo- Jaco.v.
s. Diuitie veſtre putrefacte ſũt. Ueſtimẽta vr̃a a tineis comeſta
t. Aurũ ⁊ argentũ vr̃m eruginauit. ⁊ erugo eoꝝ in teſtimoniuʒ
t vobis. ⁊ mãducabit carnes vr̃as ſicut ignis. Sed nec redem-
ꝛ nr̃ p̃terire voluit cupiditatiſ malũ q̃ noxiũ eſſet. Ait enĩ. Diffi
e q̃ pecunias habẽt regnũ celoꝝ intrabunt. Et rurſum. Faciliꝰ Luce.18.
camelũ ꝑ foramẽ acus trãſire: q̃ diuitẽ intrare in regnũ celoꝝ.
Si igit̃ ſecularibꝰ viris ita eſt ꝑiculoſa cupiditatis induſtria:
o magis ꝑicl'oſioꝝ illis q̃ habitu ⁊ ꝯuerſatione iã ſcl'arcs eſſe de
runt: qui totũ qđ viuunt dño eſſe deuouerũt? Ad quos ſpecialit̃
lẽptoris trãſcũt verba: q̃bꝰ deſtrui poſſit morbꝰ auaricie. Nolite Matth.vj
quit) ſoliciti eſſe q̃d mãducetis/aut q̃d bibatis: aut q̃ opiamini
ec enĩ oĩa gẽtes inquirũt. Querite aũt p̃mum regnũ dei: ⁊ iuſti-
eiꝰ. ⁊ hec oĩa adijcient̃ vobis. O q̃ beata. O q̃ ſecura. O q̃ am
ctẽda ſentẽtia. Nullus enĩ in hac vita ita ſecurus eſt: vt ille q̃ ni
p̃ter xp̃m appetit poſſidere. Cũcta nãqꝫ que ſunt neceſſaria ſub
ſponſione ꝓbat̃ habere: ſicut paulus ditiſſimus paup dicebat.
nq̃ nihil habẽtes. ⁊ oĩa poſſidentes. Oĩa vtiqꝫ nõ ſuꝑflua: ſed ij.Coꝝ.vj
neceſſaria: ipſo ꝯfirmãte ac dicente Habentes victũ ⁊ veſtitum j.Timo.6
cõtẽti ſumꝰ. Sed forte dicis. Ideo a ſctĩs/religioſiſqꝫ viris plu Attende.
abẽda ſũt: vt meliꝰ ab ipſis q̃ a popularibꝰ erogentur xp̃i pau Gene.xix.
ibꝰ. Et ego ꝯſentio: ſed p̃latis. nõ aũt ſubiectis/q̃s maxie illđ Luce.ix.
lieris loth exeplũ deterret: q̃ dũ poſt tergũ a ſodomis exiẽs re
cit: in ſtatuã ſalis cõuerſa ſpm̃ efflauit. Uñ ⁊ xp̃s tale q̃d p̃cauẽ
n denũciat dicẽs. Nemo mittẽs manũ ſuam ad aratrũ. ⁊ reſpi-
s retro aptus eſt regno dei. Hinc petrus ait. Meliꝰ erat illis
cognoſcere viã iuſticie: q̃ poſt cognitionẽ retrorſũ ꝯuerti: ab ij.Petri.2
qđ traditũ eſt illis ſctõ mãdato. Continget enĩ eis illud veri ꝓ Pro.26.
bij. Canis reuerſus ad ſuũ vomitũ: ⁊ ſus lota ĩ volutabro luti. Adagiũ.

Qui nimirũ auaricie morbꝰ nunq̃ meliꝰ ꝯpeſcit/niſi cũ dies mor
tis ſine obliuione meditat:cũ qualis poſt modicũ in ſepulchro fu
turus ſit hõ ꝯſiderat. Hoc certe fixũ manebat in illius memori
Job.25. qui dicebat. Hõ putredo:ꝛ filiꝰ hoĩs vermis. Hoc ab illo nõ rece
Eccle.vij. ſerat:q̃ dicebat. In oĩbꝰ opibꝰ tuis memorare nouiſſima tua: et i
eternũ nõ peccabis. Quid tunc rogo:q̃d tunc diuitie ꝯſeruate p
Job.j. derunt? Audi quid. Nudus egreſſꝰ ſũ de vẽtre matris mee:nudu
j.Timo.6 reuertar illuc. Audi q̃d Nihil intulimꝰ in hũc mundũ:ſʒ nec aufer
re q̃d poſſumꝰ. ¶ Obduratio dicit.

SI ea que poſſides egẽtibꝰ tribuis: vnde ſubiectos abſc
pecunia nutris. ¶ Sed mĩa reſpondet.

Cõtra im- SI aplĩ modũ in hac parte tenueris:vtraq̃ pficere vale
miſericor- bis. Hinc enĩ idẽ ipſe ad corinthios ait. Si volũtas prõpta eſt:e
des. ex hoc q̃d hʒ accepta eſt.nõ ſcd̃m q̃d nõ hʒ. Nõ enim vt alijs ſit r
ij.Cor.8. miſſio:vobis aũt tribulatio:ſʒ ex equalitate in pñti tpe vr̃a abũd
tia illorum inopiam ſuppleat:vt et illorum abundantia veſtre i
opie ſit ſupplementum:vt fiat equalitas ſicut ſcriptũ eſt. Qui mu
Thobi.4 tum habuit/non abundauit: ꝛ qui modicũ/non minorauit. Hi
q̃dam iuſtus prolẽ dilectam ãmonet dicẽs. Si multum tibi fuer
Luce.xj. abundãter tribue:ſinautẽ exiguũ/ꝛ hoc ipm libẽter impertire. H
Jaco.xj. quoq̃ incarnata veritas dicit. Verũ q̃d ſupeſt/date elemoſinan
et ecce oĩa mũda ſũt vobis. Audi q̃d ſcriptũ eſt. Judiciũ ſine mi
fiet ei qui nõ fecerit mĩam. Quo ꝯtra ꝑ ꝓphetã admonet dicens
Eſa.58. Frange eſurieti panẽ tuũ:ꝛ egenos vagoſq̃ induc in domũ tua
Luce.xvj Cũq̃ videris nudũ operi eũ:ꝛ carnẽ tuã ne deſpexeris. Memẽ
Attende q̃d purpurato diuiti ꝯtigerit:qui non ideo dãnatꝰ eſt q̃d aliena t
q̃d de ma- lerit.ſʒ q̃d egẽti paupi ſua nõ tribuerit.ꝛ in inferno poſitꝰ ad pet
lo diuite da minima ꝑuenerit:qui hic parua negauit. Quid etiã ad ſiniſt
dicat. poſitis iudex celi dicturus ſit. Ite in ignẽ eternũ q̃ paratꝰ eſt di
Mat.xxv bolo ꝛ angelis eiꝰ:eſuriui enĩ ꝛ nõ dediſtis mihi manducare.ꝛ c
tera q̃ ibi terribiliter enumerant. ¶ Furtũ ꝛ fraus q̃q̃ gradꝰ h
beant locutionis:vnũ eſt tñ quod dicunt. ¶ Furtũ dicit.

SI aliena non tollis:ex ꝓprio vel diues vel ſufficiens e
non vales. ¶ Fraus dicit.
SI cuncta que tibi prelatus ſuanda cõmiſit illibata cõ
gnas/et ne modicũ q̃d reſeruandũ exiſtimas:vñ vel proprijs v
litatibus conſulis/vel amicis ꝛ cõmilitonibus places?

Attende. ¶ Sed innocẽtia ad vtraq̃ reſpondet.

MElius eſt pauperẽ ꝛ iſufficientẽ eſſe nulliq̃ ex dato p
Non eſſe cere: q̃ȝ aliquẽ ledere furto vel fraude. Qui enĩ alic
furandũ. quolibet mõ iniuſte prripit:ipſe ſibi regni celeſtis aditum clau
j.Cor.vj. Unde ꝛ p̃dicator egregiꝰ quoſdã redarguit dicẽs. Omino delict
eſt in vobis:q̃ iudicia habetis inter vos. Quare nõ magis iniu
accipitis? Quare non magis fraudẽ patimini? Sed iniuriã fac

fraudatis:et hoc fratrib⁹. An neſcitis qꝛ iniqui regnuꝫ dei non Ibidem.
oſſidebunt. Atq̃ inter cetera ſubiũxit. Neq̃ fures:neq̃ rapaces:
gnum dei poſſidebunt. ¶ Fallacia atq̃ mẽdacium:ꝛ ipſa vnum Quõ diffe
cũt. Fallacia aũt fit ingenio:mẽdaciũ vero ſimplici verbo. rant falla-
¶ Fallacia igitur dicit. cia ꝛ men-
V T ex multis vnũ ꝓferam⁹/cũ in nõ dando aliquẽ illu- dacium.
dere q̃ris:quid in petẽdo moras innectis? Non habeo
quid tribuere poſſim. Celat vtiq̃ in corde q̃ habet vel
ſibi ꝯſeruet. vel quod alij ſi volũtas ineſt tribuat.

¶ Mendacium autem ſubiungit.

O Mnino qđ poſtulas nõ habeo : ſcꝫ non artificioſo inge-
nio ſicut fallacia:ſꝫ ſimplici negationis verbo oportet de
ere quẽq̃. ¶ Sed veritas ad vtraq̃ rñdet.

N Unq̃ deus falli põt. Sꝫ te poti⁹ q̃ deũ fallis:qꝛ quoli
bet mõ mẽtiaꝛ os quod mẽtiꝛ occidit aĩam: ꝛ oĩb⁹ men Sapi.j.
dacib⁹ pars illoꝝ erit in ſtagno ignis ardẽtis ſulfure.

¶ Ventris ingluuies dicit.

A D eſũ de⁹ oĩa mũda ꝯdidit:ꝛ q̃ ſaturari cibo reſpuit:qđ
aliđ q̃ꝫ muneri ꝯceſſo ꝯ̃dicit.

¶ Sed ciboꝝ ꝑcimonia reſpondet.

V Num hoꝝ q̃ dicis verũ eſt. Ne enĩ hõ fame moreretur: Attẽde.
oĩa de⁹ ad eſũ munda creauit. Sed ne comedendi men Cõtra vẽ-
ſurã excederet: abſtinẽtiam ĩperauit. Atq̃ inter cetera tris anglu
mala/ſaturitate maxime panis perijt ſodoma. dño atteſtante uiem.
de iheruſalẽ ꝑ ꝓphetã loquiꝛ dicẽs. Hec eſt iniquitas ſororis Gene. 19.
ſodome ſaturitas panis. Quapropꝛ ſicut eger ad medicinã:ſic Eze.xvj.
ſumẽdas dapes dꝫ quiſq̃s accedere : nequaq̃ ſcꝫ voluptatẽ in Sentẽtia
s appetẽs:ſꝫ neceſſitati ſuccurrens. Hinc incarnata veritas ꝑ aurea.
geliũ ait. Attẽdite ne grauenꝛ corda vr̃a ĩ crapula ꝛ ebrietate. Luce.xxj.
o cõtra de inſatiabili iudeoꝝ voracitate apl's dicit. Multi am Philip.3.
ant quos ſepe dicebã vobis:nũc aũt ꝛ flens dico:inimicos cru
xpi:quoꝝ de⁹ vẽter eſt/ꝛ gl'ia in pudendis eoꝝ qui terrena ſa-
t. Et rurſũ. Eſca vẽtri:ꝛ venter eſcis. De⁹ aũt ꝛ hunc ꝛ hanc de j.Coꝝ.vj.
et. Ille aũt hoc vitiũ ſupat plene/qui in ſumẽdis dapib⁹ nõ ſo-
ꝑcimoniã tenet/vt ſcꝫ refectionẽ ſemꝑ eſuriens imperet: verũ
m accuratiores ſimul et ſuauiores epulas excepta corporis i-
itate et hoſpitum ſuſceptione contẽnit.

¶ Inepta leticia dicit.

I T quid animi gaudium intus abſcondis? Egredere ĩ
publicũ letus:dic foris aliquid vnde vel tu vel proximi
tui rideant. Fac eos letos tua leticia.

I ¶ Sed moderatus meror reſpõdet. Cõtra in-
Nde tibi ineſt tanta leticia? Nunqđ iã diabolũ viciſti? eptũ gau-
Nũqđ iam inferni penas euaſiſti? Nũqđ iam de exilio dium.

ad patriā veniſti? Nunquid iam de tua electione ſecuritatem ac
Joh. xvj. piſti? An forte in obliuionem venit quod dn̄s dicit. Mūdus ga
debit/vos aūt cōtriſtabimini: ſed triſticia vr̄a vertet in gaudiū
Luce. vj. An forte a meōria exceſſit qđ idē alibi dicit. Ue vobis q̄ nūc ri
Prouerb. tis q2 plorabitis ⁊ flebitis: qđq3 p ſalomonē dicit. Riſus dolore m
xiiij. ſcebit: et extrema gaudij luct9 occupat? Et ecōtra p euāgeliū d
citur. Beati q̄ lugēt: qm̄ ipſi cōſolabūtur. Rurſūq3 p ſalomonē d
Mat. v. citur. Neſcit hō vtrū amore vel odio dign9 ſit: ſed oīa in futuru
Eccs. ix. reſeruātur incerta. Cōprime ḡ inanē leticiā: q2 necdū euaſiſti p
nalē erūnā. Nōne apud hoīes inſan9 iudicat is q̄ carceralib9 te
bris recluſus gaudere conat? ¶ Multiloquiū dicit.

NOn ille reus tenebit q̄ plura quidē ſed bona loquit: ſ
ille qui ſaltē rara ſed mala dicere probatur.

¶ Cui diſcreta taciturnitas reſpondet.

Dānatur multiloq-um. VErū eſt qđ dicis. Sed dū multa bona pferri viden
ſepe cōtingit/vt a bonis locutio inchoās/ad aliqđ p
uum deriuet: hoc ipm̄ ſctā ſcriptura pnūciāte. Quia
Puerb. x. multiloqo pctm̄ nō deerit. Et ſi forte inter inumera v̄ba declin
Mat. xij. tur criminoſa: ſed nūqđ declinari poſſunt iutilia atq3 ocioſa. de
Modus ī loquendo tenendus. bus ratio in futurū erit reddēda? Tenēdus ḡ eſt modus ī loqu
do: ⁊ ab ipis nōnūq3 vtilib9 v̄bis pcendū: ſicut beat9 pſalmiſta
git feciſſe. Dicit em̄. Hūiliat9 ſum et ſilui a bonis.

Pſalmus xxxviij. ¶ Immundicia dicit.

NOn eſt grāde facin9 ſiue cōcubitu maris et femine: v
proprijs vel alterius inqnari manibus.

¶ Sed integritas carnis reſpondet.

j. Cor. vj. NOn ſic ait apoſtol9. Quid ergo ait? neq3 immūdi (inqt)
Cōmēdat cōtinētia. gnū dei poſſidebunt. ¶ Luxuria dicit.

CUr te in voluptate tua mō nō dilatas: cū quid te ſequ
ignoras? Acceptū tēpus in deſiderijs pdere non debe
Genes. ij. q2 q̄3 citius ptrāſeat neſcis. Si em̄ miſceri de9 hoīem
voluptate coit9 nollet: in ipo hūani gn̄is exordio maſculū et fe
nam non feciſſet. ¶ Sed caſtitas illibata reſpondet.

NOlo ignorare te fingas qđ poſt hāc vitā recipias. Si
Cōtra luxurioſos. pie ⁊ caſte vixeris: ſine fine gaudeb. Si v̄o īpie ⁊ luxur
ſe: et̄nis incēdijs ſubiaceb. Inde aūt magis caſtius v
uere debes/vnde q̄3 citius acceptū ptrāſeat tēpus ignorare te
Genes. ij. cis. Qđq3 ī exordio gn̄is hūani ad hoc maſculū ⁊ feminā deū c
aſſe profiteris/vt mutuis ſe amplexibus miſcere deberēt: oīno v
riſſime dicis. Sed nubēdi licētia quibuſdā tribuit: hoc ē q̄ v̄gi
Quib9 liceat nubere. tatē et caſtioniā vidualē neq̄q3 pfeſſi ſūt. Quibuſdā aūt nō trib
tur: id ē q̄ v̄gines vel cōtinētes eē decreuert. Fornicatio v̄o nu
īpugne pcedit. Nō attēdis/aut cōtēnēdū putas qđ apl's lubric
j. Cor. vj. dt. Fugite fornicationē fr̄es: qđcūq3 ei pctm̄ fecerit hō extra co

.Qui autẽ fornicatur:in corp⁹ ſuũ peccat. ¶ Quod ſi hoc paruĩ
ndendũ exiſtimas:audi qđ poſtea in ſempiternũ deplores & ge
as. Neq; adulteri inquit neq; fornicarij/neq; maſculoꝝ concubi- Ibidem.
res regnũ dei poſſidebunt. O q̃ parua eſt cõcubitus hora: qua
rditur vita futura. Quod rogo emolumẽtũ affert corpori:qđue
buit lucrũ/que tam cito aĩam ducit ad tartarũ?

¶ Spiritalis fornicatio dicit.

Q Unquid dãnandũ aliquid agit is qui in corde libidi-
ni cõſentit: & ad op⁹ ꝯcupiſcentie libidinis non ꝑtran-
ſit? ¶ Sed mundicia cordis reſpõdet.

O Mnino delinquit qui caſtimoniã aĩe non cuſtodit. Un- Cõtra im-
de auctor mũdicie in euãgelio dicit. Qui viderit mulierẽ mũdiciã.
ad cõcupiſcendũ eã:iam mechatus eſt eam in corde ſuo. Mat.v.
io contra ꝑ btm̃ iob dicit. Pepigi fedus cũ oculis meis:vt ne Iob.xxxj.
gitarem quidẽ de virgine. Quam eñ partẽ haberet in me deus
uper et hereditatem omnipotẽs de excelſis? Niſi enim auctori
tro cogitatio praui cõſenſus diſpliceret: nequaq̃ per Eſaiam
ceretur. Auferte malũ cogitationũ veſtrarũ ab oculis meis. Et Eſa.j.
uãgelio phariſeis. Quid cogitatis mala in cordibus veſtris? Mat.ix.
d nec apoſtolus paulus diceret. Cogitationũ inter ſe inuicem Roma.ij.
uſantiũ:aut etiã defendẽtiũ:in die qua iudicabit dñs occulta
ninum ſm euangelium meum.

¶ Amor preſentis ſeculi dicit.

Q Uid pulchrius/quid honeſtius/quid venuſtius/q̃due
poteſt eſſe delectabilius:q̃ qđ in preſenti vita quotidie
cernim⁹? O q̃ mirabilis celi camera in aere iocũdo/in
ine ſolis/in augmento lune atq; defectu: in varietate ſtellaruꝫ
urſu? Quã oblectabilis terra in nemorũ florib⁹/in fructuũ ſua-
tib⁹/in pratorũ/riuulorũq; amenitatib⁹/ in ſegetũ culmis lu-
iantib⁹/ĩ vinearum folijs & botrionibus † plenis palmitib⁹/ĩ † Al's bo-
rũ vmbris/& palmis virẽtib⁹/in equorum et canũ curſib⁹/in tris.
orũ et capreaꝝ ſaltibus/in accipitrũ volatib⁹/ĩ pauonũ/colũ
i/turturũq; pẽnis & collis:ĩ domoꝝ pictꝭ muris & laquearib⁹
eganorũ oĩmq; muſicorũ tĩnulis † cãtib⁹/ĩ mulieruꝫ venuſtis † Al's reſo
ctibus/earũq; ſupcilijs/et crinibus/oculis et genis/gutture nis.
bijs/naſo/manibus/atq; extrinſecus adhibitis auro & gẽmis
nctis monilib⁹:et ſi qua ſunt alia que mõ nõ recolit ſenſus.

¶ Sed amor patrie celeſtis reſpondet.

S I te ita delectant q̃ ſub celo ſũt/ſi carcer ita pulcher eſt/
patria/ciuitas/& dom⁹ qualis eſt? Si talia ſunt q̃ colunt Cõtra mũ
peregrini:qualia ſũt ea q̃ poſſidẽt filij? Si mortales & mi danũ affe-
n hac vita taliter ſunt remunerati:ĩmortales et beati qualiter ctum.
n illa vita ditati? Quapropť recedat amor p̃ſentis ſcľi ĩ q̃ nul-
ta naſcitur vt nõ moriatur:& ſuccedat amor futuri ſeculi:ĩ quo

ſic oẽs viuificant:vt deinceps non moriant.vbi nulla aduerſit
turbat/nulla neceſſitas anguſtat/nulla moleſtia inq̃etat:ſed per
nis leticia regnat.¶ Sed q̃ris quid ſit ibi niſi tanta et talis bti
do perſiſtat.Aliter dici nõ põt.niſi quicq̃ boni eſt/ibi eſt.et quic
Eſa.lxiiij. mali eſt:nũq̃ ibi eſt.Quod(inq̃s)illud bonũ eſt?Quid me iterr
j.Cor.ij. gas?A ꝓpheta ⁊ aplo diffinitũ eſt.Quod(inquiũt)ocl's nõ vid
nec auris audiuit/nec in cor hoĩs aſcendit:q̃ ꝑparauit de⁹ his q
diligũt eũ.Ad hanc felicitatẽ multis ſcl'i diuitijs ꝯſtipatus dau
Pſ.lxxij. anhelabat cũ dicebat.Quid mihi reſtat in celo:⁊ a te quid vol
Pſ.xvj. ſup terrã?Multis regaliũ cõuiuioꝝ dapib⁹ abũdãs dicebat.S
Pſ.xlj. tiabor dũ manifeſtabit gl'ia tua.Et rurſũ.Sitiuit aĩa mea ad d
Pſ.cxix. viuũ:qñ veniã ⁊ apparebo ante faciẽ dei?Rurſuſq̃:q: incolat⁹ m
Philip.j. ꝓlongatus eſt.Hinc ⁊ Paulus.Cupio diſſolui:⁊ eſſe cũ xp̃o:m
to aũt meli⁹.¶ His ita decurſis q̃q̃ multa ꝑtermiſeri: tñ (vt
hi videt)hoſtis noſtri fornicantis caſtra mõſtraui/qb⁹ pie viu
Demonũ tes in xp̃o ieſu nõ deſinit ipugnare.Sed nec hijs ꝯtent⁹ ad alia
illuſiones. uertitur argumẽta.dũ qbuſdã in ſõnis ſepi⁹ vera ꝓnunciat:vt e
qñq̃ ad falſitatẽ ꝑtrahat.dũ dormiẽtes ante horã vel tẽp⁹ excu
tat:vt eos vigiliarũ tpe ſõno grauiſſimo deprimat.cuz pſallent
atq̃ orãtes ſibilis/ſtridorib⁹/latratib⁹ diuerſis/⁊ incõditis vo
bus:actis etiã lapidib⁹ vel ſtercorib⁹ pturbat vt eos quoq̃ pact
ſpirituali ope retrahẽs inanes efficiat.¶ Tu aũt hõ dei vigila
ſtudio attẽde q̃ dico:⁊ mihi adhuc magis ſtupenda narranti f
Exẽplum prebeto.Cuiuſdã relatione nup cognoui qđ dico.Vir quidã r
de quodã gioſus/atq̃ in monaſtico habitu cõſtitut⁹:noſtro nũc tpe anti
religioſo. hoſtis eſt inaudita tẽtatione pulſat⁹.ita vt idẽ malign⁹ ſpũs ve
mentorũ ei⁹ particulas extra illũ etiã incõpoſitas ĩmunda co
uione crebrius fedaret.Que intantũ erat horrẽda/fetida/⁊ nox
vt pars veſtiũ q̃ tetigiſſet nulli deinceps eſſet vſui apta q̃q̃ fui
abluta.De quo cũ interrogat⁹ fuiſſẽ/cur omnipotẽs de⁹ talẽ ve
Aduerte to ſerpẽti poteſtatẽ in eũ dederit:reſpõdi vt cordis ei⁹ ĩmundi
dei iudi foris oſtẽderet:qđ nunq̃ in exteriori habitu feciſſet niſi iterio
cium. oĩno corrupiſſet.aut infidelitate ⁊ blaſphemia aut certe inani
na gl'ia.Sanies quippe intus ĩ corde:foras p veſtimẽta init.Q
q: lõge poſit⁹ ego q̃dẽ nõ vidi:ſʒ tñ(vt arbitror)hec in illo ✱e p
nidi.Quod ſi nõ eſt ita:nũq̃d tñ factũ putat ſine cauſa?Eſt ꝑte
geſtũ:vt in eo mundiciã cordis feditas illa ſeruaret:ne hanc c
dus hoſtis inanis gl'ie macula fedaret.ſicuti Paul⁹ ne de mag
ij.Cor.xij tudine reuelationũ tumeret.ſtimulũ carnis accepit.Sit itaq̃ h
quodlibet:aut certe ſi nõ fuerit/nunq̃d tñ extremũ ſi poſiturus
verũ nõ erit?Verũ eſt oĩno.verũ eſt qđ dico nõ eſſe colluuion
lam extrinſecus aĩe noxiã:ſi ipſa ſeruare ſtuduerit int⁹ cordis
diciã.¶ Interea ſicut tu ipſe iudicare curaſti:audio quoſdã
vos dicere nõ poſſe aliquẽ in patria ſue natiuitatis ꝑfectũ eſſe:

rgumētū aſſumētes.qđ dn̄s dixit. Nemo ꝓpheta acceptꝰ eſt in
ria ſua. Quos primū oportet rōne veritatis refelli: et ſic demū
liter intelligēda ſit ꝓlata ſentētia demōſtrari. ¶ Audiāt igit̄
ient qui hec dicūt.qꝛ dū ſenſū ſacre ſcripture prudēter nō ꝯſide
pene oēs ſctōs ꝯtēnunt. Si enī ita eſt vt aſſerūt:ergo quotq̊t ex
anis ꝯuerſi apđ romanos degūt: q̊tq̊t ex grecis apđ grecos:
ex italis apđ italos: q̊tq̊t ex gallis apđ gallos:q̊tq̊t exhiberꝭ
hiberos:q̊tq̊t ex germanicꝭ apđ germanicos:q̊tq̊t ex aq̄tanicꝭ
aq̄tanicos:q̊tq̊t ex britānicis apud britānicos:q̊tq̊t ex anglis
anglicos religioſe viuūt:īꝑfecti erūt. Ecce paulꝰ ⁊ antoniꝰ ex
eis apđ thebeos ꝑfecti ſūt. Ecce hylariō ex paleſtinis apđ pa
nos:ꝑfectꝰ ē. Ecce machariꝰ ex egiptijs:apđ egiptios ꝑfectꝰ
Ecce oxiricus ciuitas ex ꝓprijs ciuibꝰ tota ꝑfecta eſt. Ecce vt
cinos nr̄os veniamꝰ ꝓthaſiꝰ ⁊ geruaſiꝰ ī ꝓpria hac mediola-
ciuitate: ꝓpriaq; domo manētes/ac ꝑ decē ānos monacho
tā exercētes.ita ꝑfecti fuer̄t vt martyres fierēt. An forte nr̄a
puīcia extra hāc regulā erit excepta: vt nō de ꝓpꝛijs/ſ; tm̄ de
is habeat monachos? Satagendū igit̄ magis eſt/vt vbiq̄s
/iuxta ꝑfectoꝝ regulā viuat:nō pentū/nō ꝓpinq̊ꝝ/nō affiniū
bris a via ꝑfectiōis declinet. Sic certe iuxta ſaluatoris ſentē
ri/mr̄iq;/fr̄ibꝰ/ſororibꝰ/vxoribꝰ/filijs/domibꝰ/agris/ et cū-
poſſidet renūciare valebit. Hoc aūt dico nō q̊ ſucceſſores q̄
gno ad regnū/de publico ad heremū trāſeūt/ ſūma laude nō
ſed q̊ illos etiā q̄ magꝭ affectibꝰ pr̄iam fugiūt q̄ greſſibꝰ/feli
q; ꝑfectos oſtēdā. Obſecro itaq; illos q̄ h̄ apđ vos fieri poſ-
egāt:vt vigilāti ſtudio ꝯſiderent cur nō dixerit dn̄s nemo ꝓ
ꝑfectꝰ eſt in pr̄ia ſua. Sed ibi q̄d aliud itelligēdū eſt: niſi qꝛ
tū dixit/neq̄q; receptū? Quoq; de ꝓphetis antiq̄s/⁊ ſeipſo in
voluit:q̄ apđ incredulos iudeos nō fuerūt accepti/ſ; magꝭ
ſtephano ad eos dicēte. Quē ꝓphetaꝝ nō ſunt ꝑſecuti pr̄es
q̄ ꝑnunciabāt de aduētu iuſti cuiꝰ vos nūc homicide ⁊ ꝓdi-
fuiſtis? Quis aūt nō videat q̄te temeritatꝭ q̄teq; ſit ꝑſūptio
iquē ſibi ꝓphete nomē aſſumere? ¶ Tu igit̄ cū charitatꝭ af
tales redargue:⁊ iuxta rl̄am pr̄m viuere ſēp ſtude:maxime
ī cōfeſſoris Bn̄dicti. Nō declines ab ea q̊.ꝗ:nec illi addas
nec minuas. Totū enī qđ ſufficit h;:⁊ nuſq̄ minꝰ h;. Cuius
q; ipſa:ſectatores ſuos ꝑducūt ad celi palatia ¶ Ecce frat̄
ſime int̄ cetās meas occupatiōes hūc tibi ſmonem noctur-
rꝭ ſ; īculta venuſtate dictaui atq; ꝯſcripſi:quē qꝛ epiſtolarē
trāſire cognoui libellū potiꝰ de ꝯflictu vicioꝝ atq; ꝟtutū nū
malui.in q̊ ſi edificatiōis aliq̄d reꝑperis:hūc legendum et
adere debes.

¶ Explicit ꝑclarus ⁊ inſignis tra-
Leonis pape de cōflictu viciorū ⁊ ꝟtutu;.vna cū ſermonibꝰ
Parrhiſijſq; impſſus in ſole aureo vici diui Jacobi ꝑ ma-
Bertholdū rēbolt. Anno dn̄i.m.ccccc.xv. die ꝟo.ij.martij.

Luce.iiij.
Quō intelligenda ſit hec ſententia. Nemo in pr̄ia ꝓpheta.⁊c.
Attēde.
Paulus.
Antonius
Hilarion.
machariꝰ.
Oxiricus
prothaſiꝰ.
Geruaſiꝰ.
Nihil officere monacho ad regularis inſtitutiōis obſuantiā in ꝓpria degere terra.
Luce.14.
Luce.iiij.
Stephanus.
Actu.vij.
Cōmēdat regula diui pr̄is benedicti.
Peroratio.

EA519
R518 d